

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

4.9.2013

B7-0378/2013

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas uždavus klausimus, į kuriuos atsakoma žodžiu, B7-0215/2013 ir B7-0216/2013

pagal Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį

dėl tariamo CŽV vykdyto kalinių gabenimo ir neteisėto kalinimo Europos šalyse
(2013/2702(RSP))

Rebecca Harms, Daniel Cohn-Bendit, Hélène Flautre
Verts/ALE frakcijos vardu

RE\1001921LT.doc

PE515.941v01-00

LT

Susivieniję įvairovėje

LT

**Europos Parlamento rezoliucija dėl tariamo CŽV vykdyto kalinių gabenimo ir neteisėto kalinimo Europos šalyse
(2013/2702(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos žmogaus teisių teismo (EŽTT) 2012 m. gruodžio 13 d. sprendimą, kuriuo smerkiama buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija (BJRM) dėl nepaprastai didelių Europos žmogaus teisių konvencijos (3, 5, 8 ir 13 straipsnių) pažeidimų vykdant ypatingąjį Khaledo El-Masri perdavimą,
- atsižvelgdamas į šias EŽTT nagrinėjamas bylas: Al-Nashiri prieš Lenkiją, Abu Zubaydah prieš Lietuvą, Abu Zubaydah prieš Lenkiją ir Nasr ir Ghali prieš Italiją; atsižvelgdamas į paraišką, kurią 2012 m. rugpjūčio mėn. pateikė p. Al-Nashiri prieš Rumuniją, ir paraišką, kurią 2012 m. gruodžio mėn. pateikė Žmogaus teisių stebėjimo institutas (ŽTSI) ir Atviros visuomenės teisingumo iniciatyva prieš Lietuvą dėl jų teisės gauti informaciją ir teisės į veiksmingą teisinę gynybą pažeidimo,
- atsižvelgdamas į Italijos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. rugsėjo mėn. sprendimą patvirtinti apkaltinamąjį nuosprendį 23 JAV piliečiams, susijusiems su 2003 m. įvykdytu Abu Omaro pagrobimu, įskaitant buvusį CŽV biuro Milane vadovą Robertą Seldoną Lady, kuriam skirta devynerių metų laisvės atėmimo bausmė,
- atsižvelgdamas į Milano apeliacinio teismo 2013 m. vasario mėn. sprendimą kitiems trims CŽV agentams¹, kuriems prieš tai buvo taikomas diplomatinis imunitetas, skirti nuo šešerių iki septynerių metų laisvės atėmimo bausmę; atsižvelgdamas į to paties teismo sprendimą taip pat skirti dešimties metų laisvės atėmimo bausmę buvusiam Italijos karinės žvalgybos ir saugumo tarnybos vadovui Nicolò Pollari, devynerių metų laisvės atėmimo bausmę buvusiam Italijos karinės žvalgybos ir saugumo tarnybos vadovo pavaduotojui Marco Mancini ir šešerių metų laisvės atėmimo bausmę trims tos pačios tarnybos agentams,
- atsižvelgdamas į Italijos Prezidento G. Napolitano 2013 m. balandžio 5 d. sprendimą suteikti malonę JAV pulkininkui Josephui Romano, kuriam Italijoje paskelbtas apkaltinamasis nuosprendis dėl jo atsakomybės pagrobiant Abu Omarą šioje šalyje; atsižvelgdamas į pranešėjų 2013 m. liepos mėn. išsiųstą laišką Prezidentui G. Napolitano, kuriame prašoma pateikti paaiškinimą,
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. rugsėjo 12 d. rezoliuciją dėl tariamo CŽV vykdyto kalinių gabenimo ir neteisėto kalinimo Europos šalyse. Tolesni veiksmai po EP Laikinojo komiteto tariamam CŽV vykdytam kalinių gabenimui ir neteisėtam kalinimui Europos šalyse tirti ataskaitos (2012/2033(INI))²,

---

¹ Įskaitant buvusį CŽV biuro Romoje vadovą Jeffrey W. Castelli.

² Priimti tekstai, P7_TA(2012)0309.

- atsižvelgdamas, į dokumentus, kuriuos Komisija perdavė pranešėjui, įskaitant 2013 m. kovo mėnesį visoms valstybėms narėms nusiųstus ne konkrečiai šaliai skirtus laiškus, į kuriuos atsakė tik kelios valstybės narės (Ispanija, Lietuva, Suomija ir Vengrija),
- atsižvelgdamas į savo rezoliucijas dėl Gvantanamo, kurių naujausia yra 2013 m. gegužės 23 d. Europos Parlamento rezoliucija „Gvantanamas: kalinių bado streikas“¹,
- atsižvelgdamas į savo 2012 m. gruodžio 12 d. rezoliuciją dėl pagrindinių teisių padėties Europos Sąjungoje 2010–2011 m.²,
- atsižvelgdamas į laiškus, kuriuos pranešėjas 2012 m. lapkričio mėn. išsiuntė Rumunijos, Lenkijos ir Lietuvos prokurorams ir Rumunijos, Lenkijos ir Lietuvos valstybių vadovams, pabrėždamas atskiroms valstybėms skirtas Parlamento rezoliucijoje pateiktas rekomendacijas, į kuriuos nė viena minėtoji valstybė narė nepateikė atsakymo,
- atsižvelgdamas į skrydžių iki 2012 m. rugsėjo mėn. duomenis, kuriuos pateikė Eurokontrolė,
- atsižvelgdamas į pranešėjo 2013 m. balandžio mėn. raštą, išsiųstą Oro navigacijos saugos Afrikoje ir Madagaskare agentūrai (pranc. ASECNA), kuriame prašoma bendradarbiauti siekiant atskleisti skrydžių duomenis, ir jos teigiamą atsakymą, gautą 2013 m. birželio mėn.,
- atsižvelgdamas į Tarybos išvadas dėl pagrindinių teisių ir teisinės valstybės ir dėl Komisijos 2012 m. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos taikymo ataskaitos (Liuksemburgas, 2013 m. birželio 6-7 d.),
- atsižvelgdamas į Stokholmo programą „Atvira ir saugi Europa piliečių labai ir saugumui“ (2010–2014 m.),
- atsižvelgdamas į JT vyriausiosios žmogaus teisių komisarės Navi Pillay įžanginę kalbą, pasakytą 23-oje Žmogaus teisių tarybos sesijoje, vykusioje 2013 m. gegužės mėn. Ženevoje, per kurią ji citavo minėtą 2012 m. rugsėjo 11 d. Parlamento rezoliuciją ir prašė atlikti patikimus ir nepriklausomus tyrimus, nes jie – nepaprastai svarbus pirmasis žingsnis atskaitomybės link, ir ragino valstybes užtikrinti, kad tai būtų prioritetas,
- atsižvelgdamas į JT specialiojo pranešėjo žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių skatinimo ir apsaugos kovojant su terorizmu klausimais Beno Emmersono 2013 m. metinę ataskaitą³, kurioje minima Parlamento veikla ir pritariama kai kurioms rekomendacijoms, pateiktoms minėtoje 2012 m. rugsėjo 11 d. rezoliucijoje,
- atsižvelgdamas į daugybę spaudos pranešimų ir tiriamosios žurnalistikos veiksmy, susijusių su šia tema, ypač, tačiau ne vien tik, į tiriamąjį darbą, kurį 2013 m. balandžio mėn. transliavo Rumunijos televizijos kanalas „Antena 1“,

¹ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0231.

² Priimti tekstai, P7_TA(2012)0500.

³ Pagrindiniai principai siekiant užtikrinti valstybės tarnautojų atskaitomybę už didelius ir sistemingus žmogaus teisių pažeidimus, daromus valstybinių kovos su terorizmu iniciatyvų kontekste, A/HRC/22/52, 2013 m. kovo 1 d.

- atsižvelgdamas į tyrimus, kuriuos visų pirma atliko organizacijos „Interights“, „Redress“ ir „Reprieve“, ir į nepriklausomų tyrėjų, pilietinės visuomenės ir nacionalinių ir tarptautinių nevyriausybinų organizacijų ataskaitas, pateiktas po to, kai buvo priimta Parlamento rezoliucija, visų pirma į Atviros visuomenės teisingumo iniciatyvos ataskaitą „Kankinimų globalizacija: CŽV slaptas kalinimas ir ypatingieji perdavimai“ (2013 m. vasario mėn.), JAV atliktą organizacijos „Constitution Project“ darbo grupės dėl elgesio su kalniais nepriklausomą dvipartinį tyrimą (2013 m. balandžio mėn.), perdavimo skrydžių duomenų bazę, kurią paskelbė Jungtinės Karalystės mokslinė interneto svetainė „The Rendition Project“ (2013 m. gegužės mėn.), organizacijos „Amnesty International“ ataskaitą „Tiesos atskleidimas: Lenkijos dalyvavimas CŽV slaptame kalinime“ (2013 m. birželio mėn.) ir organizacijos „Human Rights Watch“ laišką, nusiųstą Lietuvos valdžios institucijoms (2013 birželio mėn.),
  - atsižvelgdamas į klausimus, kurie buvo pateikti Tarybai ir Komisijai dėl tariamo CŽV vykdyto kalinių gabenimo ir neteisėto kalinimo Europos šalyse (O-000079/2013 – B7 0215/2013 ir O-000080/2013 – B7 0216/2013),
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 115 straipsnio 5 dalį ir 110 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi Parlamentas pasmerkė vadovaujant JAV CŽV vykdytas perdavimo ir slapto kalinimo programas, kurias įgyvendinant ir CŽV naudojantis Europos oro erdve ir teritorija daug kartų pažeistos žmogaus teisės, įskaitant neteisėtą ir nepagrįstą sulaikymą, kankinimą ir kitokią netinkamą elgesį, negražinimo principo pažeidimus ir prievartinį dingimą; kadangi Parlamentas ne kartą reikalavo visapusiškai ištirti nacionalinių vyriausybių ir organizacijų bendradarbiavimą su CŽV įgyvendinant šias programas;
  - B. kadangi Parlamentas įsipareigojo toliau vykdyti Laikinojo komiteto pagal Europos Sąjungos sutarties 2, 6 ir 7 straipsnius jam suteiktus įgaliojimus ir nurodė savo atitinkamiems komitetams kreiptis į Parlamentą per plenarinį posėdį šiuo klausimu praėjus metams nuo minėtos 2012 m. rugšėjo 11 d. rezoliucijos priėmimo, nes jis manė, jog būtina įvertinti, kokių mastu Parlamento patvirtintos rekomendacijos buvo įgyvendintos;
  - C. kadangi būtina užtikrinti atskaitomybę dėl perdavimų siekiant veiksmingai apsaugoti ir skatinti žmogaus teises įgyvendinant ES vidaus ir užsienio politiką ir užtikrinti teisėtą ir veiksmingą saugumo politiką, kuri būtų grindžiama teisinės valstybės principu; kadangi ES institucijos neseniai pradėjo diskusijas klausimu, kaip ES galėtų geriau apsaugoti ir paskatinti pagrindines teises ir teisinės valstybės principą;
  - D. kadangi Taryba ir Komisija nepateikė išsamių atsakymų į Parlamento rekomendacijas;
  - E. kadangi Lietuvos valdžios institucijos pakartojo savo įsipareigojimą atnaujinti baudžiamosios veikos tyrimą dėl Lietuvos dalyvavimo CŽV programoje, jeigu bus gauta naujos informacijos, tačiau iki šiol jo nepradėjo; kadangi teikdamos savo pastabas EŽTT Abu Zubaydah byloje Lietuvos valdžios institucijos parodė esminius savo tyrimų trūkumus ir tai, kad jos nesugebėjo suvokti naujos informacijos prasmės; kadangi Lietuva 2013 m. antrąjį pusmetį pirmininkauja Europos Sąjungos Tarybai;
  - F. kadangi 2013 m. balandžio mėn. televizijos kanalo „Antena 1“ išsamaus tyrimo laidoje buvo atskleista naujų požymių, kad Rumunija vaidino pagrindinį vaidmenį kalėjimų

tinkle; kadangi buvęs nacionalinio saugumo patarėjas Ioan Talpeş teigė, kad Rumunija teikė logistinę paramą CŽV; kadangi buvęs Rumunijos senatorius pripažino, kad ankstesnis parlamentinis tyrimas buvo ribotas, ir paragino prokurorus pradėti teisminę procedūrą;

- G. kadangi 2013 m. birželio 11 d. Lenkijos prokurorams pateiktas prašymas oficialiai auka pripažinti trečiąjį asmenį, Jemeno pilietį Walidą Mohammedą Bin Attashą, – jis 2003 m. neteisėtai buvo suimtas Pakistane ir nuo 2003 m. birželio iki rugsėjo mėn. laikytas slaptame kalėjime Lenkijoje, o dabar kalinamas Gvantanamo; kadangi Lenkijos prokurorai savo penkerius metus trunkantį baudžiamosios veikos tyrimą pratęsė iki 2013 m. spalio mėn.;
- H. kadangi Jungtinės Karalystės valdžios institucijos ir toliau atidėlioja procesą Libijos piliečio Abdelo Hakimo Belhadžo, kurį Libijoje kankino CŽV, padedama Jungtinės Karalystės pareigūnų, iškeltoje byloje ir kadangi jos pareiškė ketinimą išklausti bylą naujame slaptame procese;
- I. kadangi 2012 m. gruodžio mėn. Italija išdavė tarptautinį Roberto Seldono Lady arešto orderį; kadangi jis 2013 m. liepos mėn. buvo areštuotas Panamoje; kadangi vėlesnio Italijos ekstradicijos prašymo Panama nepatenkino ir kadangi Robert Seldon Lady 2013 m. liepos mėn. buvo sugrąžintas į Jungtines Valstijas; kadangi Italijos Prezidentas G. Napolitano 2013 m. balandžio 5 d. nusprendė suteikti malonę JAV pulkininkui Josephui Romano, kuriam Italijos teismas paskelbė apkaltinamąjį nuosprendį dėl jo atsakomybės Italijoje pagrobiant Abu Omarą;
- J. kadangi 2012 m. lapkričio mėn. Suomijos parlamento ombudsmenas pradėjo tyrimą dėl Suomijos teritorijos, oro erdvės ir skrydžių registravimo sistemų panaudojimo CŽV ypatingojo perdavimo programos tikslais ir 15 vyriausybinių organizacijų išsiuntė išsamius raštiškus prašymus suteikti informaciją, taip pat paragino Lietuvos valdžios institucijas suteikti konkrečią informaciją apie jungiamuosius skrydžius;
- K. kadangi tyrimas, kurį Danija atliko iki 2012 m. gegužės mėn. nėra nepriklausomas, nešališkas, išsamus ir efektyvus tyrimas, kaip to reikalaujama pagal tarptautinę žmogaus teisių teisę ir standartus, kadangi jam trūksta pakankamai galių ir jo taikymo sritis yra ribota;
- L. kadangi tik devynios šalys atsakė į tolesnius laiškus, kuriuos JT pagal specialiąsias procedūras, be kita ko, nusiuntė kai kurioms ES narėms, prašydama suteikti papildomos informacijos vykdant veiksmus po JT Bendrojo tyrimo dėl pasaulinės praktikos, susijusios su slaptaisiais kalnimais kovojant su terorizmu¹;
- M. kadangi JAV Prezidentas B. Obama pakartojo savo įsipareigojimą uždaryti Gvantanamo kalėjimą, 2013 m. gegužės mėn. pranešdamas, kad jis vėl pradės vykdyti sulaikytų asmenų paleidimą į laisvę ir atšauks kalinčių Jemeno piliečių išlaisvinimo moratoriumą – šie asmenys laikomi nepavojingais ir gali būti gražinti į Jemeną, nors tam prieštarauja JAV Kongresas; kadangi JAV institucijos turi laikytis savo tarptautinių įsipareigojimų ir teisti Robertą Seldoną Lady;

---

¹ A/HRC/13/42.

1. labai apgailestauja dėl to, kad Taryba, Komisija, valstybių narių vyriausybės, šalys kandidatės ir asocijuotosios šalys, NATO ir Jungtinių Valstijų valdžios institucijos neįgyvendino minėjote 2012 m. rugsėjo 11 d. rezoliucijoje pateiktų rekomendacijų, ypač atsižvelgiant į didelius pagrindinių teisių pažeidimus, kurie padaryti CŽV programų aukų atžvilgiu;
2. mano, kad vykdant CŽV programas vyravusi nebaudžiamumo atmosfera sudarė sąlygas toliau daryti pagrindinių teisių pažeidimus įgyvendinant ES ir JAV kovos su terorizmu politiką – tai parodo ir vėliau atskleista JAV Nacionalinės saugumo agentūros sekimo programos masinio šnipinėjimo veikla ir įvairių valstybių narių sekimo įstaigų veikla, kurią šiuo metu tiria Parlamentas;

Atskaitomybės užtikrinimo procedūros valstybėse narėse

3. dar kartą ragina tas valstybes nares, kurios dar neįvykdė savo teigiamos pareigos atlikti nepriklausomus ir veiksmingus tyrimus dėl žmogaus teisių pažeidimų, atsižvelgti į visus naujus įrodymus ir atskleisti visą reikiamą informaciją apie visus įtartinus lėktuvų skrydžius, siejamus su CŽV jų teritorijoje vykdytomis operacijomis; ypač ragina valstybes nares ištirti, ar buvo vykdomos operacijos, per kurias įgyvendinant CŽV programą asmenys buvo laikomi jų teritorijoje įrengtose slaptose įstaigose; ragina susijusias valstybes nares atsakyti į JT specialiųjų procedūrų laiškus;
4. ragina Lietuvą, kuri šiuo metu pirmininkauja ES Tarybai ir todėl gali parodyti pavyzdį kitiems, atnaujinti baudžiamosios veikos tyrimą dėl CŽV slaptų kalnimo įstaigų ir atlikti kruopštų tyrimą atsižvelgiant į visus pateiktus faktinius įrodymus, visų pirma susijusius su EŽTT nagrinėjama Abu Zubaydah prieš Lietuvą byla; prašo Lietuvos leisti tyrėjams atlikti išsamų perdavimo skrydžių tinklo tyrimą ir susisiekti su asmenimis, kurie, kaip viešai žinoma, organizavo minėtus skrydžius arba dalyvavo juos organizuojant; prašo Lietuvos valdžios institucijų kalėjimo vietoje atlikti teismo apžiūrą ir išanalizuoti telefonų įrašus; ragina jas visapusiškai bendradarbiauti su EŽTT bylose Abu Zubaydah prieš Lietuvą ir ŽTSI prieš Lietuvą; ragina Lietuvą baudžiamosios veikos tyrimo atnaujinimo kontekste apsvarstyti kitų galimų aukų paraiškas dėl statuso ir (arba) dalyvavimo tyrime; ragina Lietuvą visapusiškai reaguoti į kitų ES valstybių narių prašymus suteikti informaciją, ypač į Suomijos ombudsmeno prašymą suteikti informaciją apie skrydį ar skrydžius, kurie, kaip galimas perdavimo programos maršrutas, gali susieti Suomiją ir Lietuvą;
5. ragina Rumunijos valdžios institucijas nustatyti, kur yra visi dingę parlamentinio tyrimo dokumentai ir nedelsiant pradėti nepriklausomą, nešališką, išsamų ir veiksmingą tyrimą; apgailestauja dėl jų nenoro siekti kompromiso ir tylos šiuo klausimu, nes tai nesuderinama su jų įsipareigojimais;
6. ragina Lenkiją toliau vykdyti savo tyrimą ir užtikrinti didesnę jo skaidrumą, visų pirma pateikiant įrodymus apie konkrečią tyrimo pažangą, leidžiant aukų atstovams prasmingai atstovauti savo klientams ir suteikiant jiems teisę susipažinti su visa susijusia įslaptinta medžiaga ir imtis veiksmų remiantis jau surinkta medžiaga; ragina Lenkijos valdžios institucijas pradėti baudžiamąjį įtraukto valstybinio veikėjo persekiojimą; primygtinai ragina Lenkijos generalinį prokurorą skubos tvarka persvarstyti Walido Bin Attasho paraišką ir priimti sprendimą; ragina Lenkiją visapusiškai bendradarbiauti su EŽTT bylose Al-Nashiri prieš Lenkiją ir Abu Zubaydah prieš Lenkiją;

7. ragina Jungtinės Karalystės valdžios institucijas bendradarbiauti vykdant esamus baudžiamosios veikos tyrimus ir leisti, kad jie būtų vykdomi visiškai skaidriai, o ne slaptai, kad būtų galima užbaigti tyrimus dėl užsienio piliečių perdavimo užjūrio šalims; prašo, kad Jungtinės Karalystės valdžios institucijos imtų vykdyti žmogaus teisių reikalavimus atitinkantį tyrimą dėl sulaikytų asmenų perdavimo, kankinimo ir netinkamo elgesio su jais užsienyje;
8. apgailestauja, kad JAV pulkininkui Josephui Romano Italijos Prezidentas G. Napolitano suteikė malonę, nes tai prisidėjo prie bendros nebaudžiamumo aplinkos sudarymo asmenims, kurie dalyvavo JAV vadovaujamosiose perdavimo ir slauto kalinimo programose; ragina Italijos valdžios institucijas ir toliau dėti pastangas siekiant užtikrinti teisingumą dėl Italijos teritorijoje CŽV įvykdytų žmogaus teisių pažeidimų primygtinai prašant išduoti Robertą Seldoną Lady ir reikalaujant išduoti 22 JAV piliečius, kuriems Italijoje paskelbtas apkaltinamasis nuosprendis;
9. ragina Suomijos ombudsmeną skaidriai ir atsakingai užbaigti tyrimą ir šiuo tikslu ragina visas nacionalines valdžios institucijas visapusiškai bendradarbiauti; prašo Suomiją ištirti visas hipotezes, leidžiančias įtarti, kad Suomijos valstybės veikėjai dalyvavo perdavimo programoje;

ES institucijų atsakas

10. yra labai nusivylęs dėl Komisijos atsisakymo reaguoti iš esmės į Parlamento rekomendacijas ir vertina, kad raštai, kuriuos Komisija išsiuntė valstybėms narėms, yra nepakankama priemonė dėl jų bendro pobūdžio siekiant užtikrinti atskaitomybę;
11. pakartoja savo konkrečias rekomendacijas Komisijai:
  - ištirti, ar bendradarbiaujant su CŽV dėl jos programos įgyvendinimo nebuvo pažeistos ES nuostatos, visų pirma susijusios su prieglobsčio teikimu ir teisiniu bendradarbiavimu,
  - sudaryti palankesnes sąlygas teikti žmogaus teisių reikalavimus atitinkančią savitarpio teisinę pagalbą ir ją remti, taip pat remti tyrimus atliekančių institucijų teisminį bendradarbiavimą ir advokatų, valstybėse narėse atliekančių su atskaitomybės procesais susijusį darbą, bendradarbiavimą,
  - diegti sistemą, įskaitant valstybėms narėms taikytinus ataskaitų teikimo reikalavimus, kurie būtų skirti nacionalinėms atskaitomybės procedūroms stebėti ir palaikyti,
  - patvirtinti priemones, kuriomis būtų siekiama didinti ES pajėgumus užkirsti kelią žmogaus teisių pažeidimams ES lygmeniu, atlyginti su jais susijusią žalą ir numatyti galimybę stiprinti Parlamento vaidmenį,
  - pateikti pasiūlymų dėl tarpvalstybinių mastu vykdomos žvalgybos veiklos demokratinės priežiūros tvarkos nustatymo įgyvendinant ES kovos su terorizmu politiką;
12. ragina Lietuvos valdžios institucijas pasinaudoti proga, kad Lietuva pirmininkauja ES

Tarybai, ir užtikrinti, kad Parlamento pranešime išdėstytos rekomendacijos būtų visiškai įgyvendintos, taip pat įtraukti šį klausimą į Teisingumo ir vidaus reikalų (TVR) tarybos darbotvarkę iki Lietuvos pirmininkavimo pabaigos;

13. pakartoja savo konkrečias rekomendacijas Tarybai:

- atsiprašyti už Sutartyse įtvirtinto principo dėl lojalaus Sąjungos institucijų bendradarbiavimo pažeidimą, kai Taryba netinkamai bandė įtikinti Parlamentą sutikti priimti sąmoningai sutrumpintas Viešosios tarptautinės teisės darbo grupės (COJUR) ir Transatlantinių santykių darbo grupės (COTRA) susitikimų su aukščiausiais JAV pareigūnais protokolų versijas,
- paskelbti deklaraciją, kurioje pripažįstama, kad valstybės narės dalyvavo įgyvendinant CŽV programą ir tai, kad atlikdamos tyrimus valstybės narės susidūrė su sunkumais,
- visapusiškai palaikyti tiesos nustatymo ir atskaitomybės užtikrinimo procedūras valstybėse narėse: oficialiai nagrinėti šį klausimą Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos posėdžiuose, dalytis visa informacija, padėti atlikti tyrimus ir visų pirma patenkinti prašymus susipažinti su dokumentais;
- surengti klausymus kartu su atitinkamomis ES saugumo agentūromis, kad išsiaiškintų, ką jos žino apie valstybių narių dalyvavimą įgyvendinant CŽV programą ir ES atsaką,
- pasiūlyti apsaugos priemones, kurios padėtų užtikrinti, kad dalijantis žvalgybos duomenimis būtų gerbiamos žmogaus teisės, ir griežtai atskirti žvalgybos ir teisėsaugos veiklos ribas, kad žvalgybos agentūroms nebūtų leidžiama naudotis suėmimo ir kalinimo įgaliojimais;

14. ragina Tarybą ir Komisiją į savo atitinkamas daugiametes programas, kurias pakeis Stokholmo programą, įtraukti konkrečias priemones, skirtas teisinės valstybės principams užtikrinti ir atskaitomybei už pagrindinių teisių pažeidimus, visų pirma vykdomus žvalgybos tarnybų ir teisėtvarkos institucijų, užtikrinti; prašo Komisiją atskaitomybės klausimą įtraukti į konferencijos „Assises de la Justice“, kurią planuojama surengti 2013 m. lapkričio mėn., darbotvarkę;

15. primena, kad siekiant užtikrinti Parlamento patikimumą labai svarbu iš esmės sustiprinti jo tyrimo teises nagrinėjant pagrindinių teisių pažeidimo atvejus ES, jos turėtų apimti visapusiškas galias išklaudyti priesaiką davusius susijusius asmenis, įskaitant vyriausybės ministrus¹;

16. prašo Eurokontrolę pripažinti, kaip tai padarė JAV federalinė aviacijos administracija, kad skrydžio maršruto duomenys jokių būdu neturi būti laikomi konfidencialia informacija ir siekiant veiksmingo tyrimų vykdymo atskleisti tokius būtinus duomenis;

17. tikisi, kad Parlamentui atlikus JAV nacionalinio saugumo agentūros stebėjimo programos

---

¹ Žr.: 2012 m. gegužės 23 d. priimtas Europos Parlamento pasiūlymas dėl Europos Parlamento reglamento dėl išsamių Parlamento naudojimąsi tyrimo teise reglamentuojančių nuostatų ir dėl 1995 m. balandžio 19 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos sprendimo 95/167/EB, Euratomas, EAPB panaikinimo, Priimti tekstai, P7_TA(2012)0219.

ir stebėjimo organų įvairiose valstybėse narėse tyrimą bus pasiūlytos priemonės, kaip užtikrinti veiksmingą ir demokratinę parlamentinę žvalgybos tarnybų kontrolę;

18. apgailestauja, kad ES valstybės narės nepadarė pažangos prisijungiant prie JT konvencijos dėl asmenų apsaugos nuo prievartinio dingimo, išskyrus Lietuvą, kuri ją ratifikavo 2013 m. rugpjūčio mėn.; ragina tos konvencijos dar neratifikavusią 21 valstybę narę skubiai tai padaryti;
19. ragina Airiją, Belgiją, Graikiją, Latviją, Lietuvą, Slovakiją ir Suomiją skubiai ratifikuoti JT konvencijos prieš kankinimą fakultatyvinį protokolą (angl. OPCAT); apgailestauja dėl labai ribotos paramos, skiriamos JT valdomam OPCAT specialiajam fondui ir ragina ES valstybes nares ir Komisiją dideliais savanoriškai įnašais remti specialiojo fondo darbą; primygtinai ragina Europos išorės veikslių tarnybą (EIVT) ir Komisiją dėti daugiau pastangų siekiant palengvinti nacionalinių prevencijos mechanizmų pagal OPCAT steigimą ir veikimą trečiojoje šalyse;
20. prašo ES atidžiai patikrinti BJRM pažangą įgyvendinant EŽTT sprendimą byloje El-Marsi prieš Makedoniją, nes Ministrų komitetas šio sprendimo vykdymą susiejo su patobulinta procedūra, susijusia su BJRM pasirengimu narystei; primygtinai ragina BJRM valdžios institucijas pradėti baudžiamąjį tyrimą dėl valstybės veikėjų bendrininkavimo El-Masri byloje ir atsakingus asmenis patraukti atsakomybėn;
21. ragina JAV vyriausybę bendradarbiauti gavus bet kokius ES valstybių narių prašymus suteikti informacijos ar ekstradicijos prašymus, susijusius su CŽV programa; ragina jas nustoti naudoti itin griežtas apsaugos priemones, kuriomis Gvantanamo įlankos kalėjimo kaliniams atstovaujantiems teisininkams neleidžiama atskleisti jokios informacijos apie jų slaptą kalinimą Europoje; ragina jas užbaigti savo planą greitai uždaryti Gvantanamo įlankos kalėjimą;
22. prašo valstybių narių priimti Gvantanamo kalėjimo kalinius, kuriems leista persikelti; prašo ES atgaivinti 2009 m. bendras iniciatyvas ir sukurti Gvantanamo kalėjimo kalinių persikėlimo sistemą ES valstybėse narėse ir naujuoju JAV specialiuoju įgaliotiniu dėl kalinių perkėlimo iš Gvantanamo Cliffordu Sloanu pradėti dialogą dėl konkrečių bendradarbiavimo planų;
23. ragina Oro navigacijos saugos Afrikoje ir Madagaskare agentūrą nedelsiant pradėti bendradarbiauti su Parlamentu ir suteikti prašomą informaciją apie skrydžių duomenis;
24. ragina kitos kadencijos (2014–2019 m.) Parlamentą toliau vykdyti ir įgyvendinti laikinajam komitetui suteiktus įgaliojimus ir tuo būdu užtikrinti, kad būtų laikomasi jo rekomendacijų, išnagrinėti naujus duomenis, kurių gali atsirasti, ir visapusiškai naudotis savo teisėmis atlikti tyrimus ir jas plėtoti;
25. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.